

Ideeën tappen tijdens de boodschappen

De Challenge van de gemeente Almere is uitdagend...

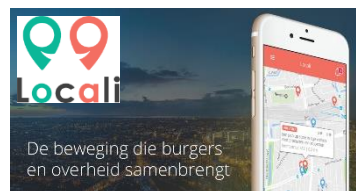
Hoe kunnen we als gemeente bepaalde doelgroepen beter bereiken en motiveren om te participeren bij beleid en besluitvorming m.b.t. de eigen wijk of de stad Almere? In het bijzonder die doelgroepen die op dit moment nog niet of beperkt participeren.

Uitgangspunten bij het concept 'Ideeën tappen tijdens de boodschappen'

- ✓ Aansluiten op de **leef- en werkomgeving** van alle beoogde doelgroepen.
- ✓ **Bereiken van alle doelgroepen** (geen positieve/negatieve discriminatie van doelgroepen).
- ✓ Betrekken van **relevante stakeholders** die een bijdrage willen leveren een maximale participatie.
- ✓ Uitvoeren van het concept is **realistisch op korte termijn en tegen beperkte kosten**.
- ✓ Realiseren van **ontmoeting, gesprek en betrokkenheid** van de beoogde doelgroepen bij lokaal beleid en besluitvorming.

Het laatste uitgangspunt is extra van belang. Juist omdat in de afgelopen jaren er heel veel *digitale* oplossingen zijn ontwikkeld. In het bijzonder apps, die de betrokkenheid van bewoners bij hun wijk en gemeente vergroten. Denk hierbij aan de volgende applicaties: VerbeterdeBuurt¹, Locali² en Buurtapp³.

Maar naast *digitale* oplossingen zien we de wens tot **échte ontmoeting en fysiek contact** bij alle doelgroepen. Ook voor die doelgroepen die nu nog niet of beperkt participeren zien wij een oplossing via echte ontmoeting en fysiek contact. Het concept "Ideeën tappen tijdens de boodschappen" is relatief eenvoudig en kan op veel verschillende manieren worden uitgewerkt (zie ook de volgende pagina).

Kern van het concept is dat mensen die boodschappen doen bij de (lokale) supermarkt hun bijdrage kunnen leveren aan besluitvorming en processen op het gebied van beleidsontwikkeling. Bijvoorbeeld door via "stempanelen" in de winkel hun voorkeuren duidelijk te maken. Dat kan bij het groente- en fruitschap, maar ook bij een kopje koffie, dat door steeds meer supermarkten wordt aangeboden.

Deelnemers (klanten van de supermarkt) kunnen zelf bepalen hoe lang zij de tijd nemen en aan welke onderdelen ze wel of niet een bijdrage willen leveren. Door de participatiemogelijkheid in de supermarkt te positioneren, wordt maximaal aangesloten op het leef-, werk- en winkelpatroon van de beoogde doelgroepen. Deze locatie en dit moment sluit aan op alle beoogde doelgroepen, zeker wanneer verschillende supermarktketens deelnemen aan het concept en klanten inspraakmogelijkheden bieden.

¹ **VerbeterdeBuurt** – Op verbeterdebuurt.nl werken bewoners samen aan het (concreet) verbeteren van hun buurten. Lokale problemen in de fysieke leefomgeving (en verbetermogelijkheden) kunnen online gedeeld worden.

² **Locali** – De app biedt buurtbewoners de mogelijkheid om ideeën, initiatieven en projecten in de eigen omgeving te volgen en nieuwe initiatieven of ideeën te lanceren.

³ **Buurtapp** – Een applicatie gericht op "buurtpreventie" en daarmee op bevordering van veiligheid in de buurt.

Enkele mogelijke uitwerkingen van “Ideeën tappen tijdens de boodschappen”

1. Met jouw groente en fruit bepaal je mede het gemeente-besluit	2. Via inzet van jouw zegels beslis je in Almere mee over de regels	3. Met de boodschappen voor in de koekenpan, besluit jij ook over het gemeentelijk omgevingsplan.
<p>Bij de weegschaal in de supermarkt kan een stemtablet worden geïnstalleerd. Klanten kunnen tijdens/na het afwegen van groente en fruit hun mening geven over bijv. voorgenomen plannen.</p>	<p>Waar zet jij je zegels op in? Naast de koopzegels die je van de supermarkt krijgt zitten er extra ‘zegels’ bij om te plakken bij ideeën van de gemeente die je succesvol acht.</p>	<p>Stelt dat u het bedrag dat u heeft betaald voor de boodschappen mag besteden aan één van de gemeentelijke plannen; waar besteedt u dit bedrag dan aan? Stemmen kan, met de kassabon!</p>
		
<p>Bij deze uitwerking kunnen voorbeelden worden betrokken van digitale panelen waar reclame wordt gepresenteerd en/of panelen waarop bezoekers wordt gevraagd een beoordeling te geven van de kwaliteit van dienstverlening (bijv. met rode, oranje en groene smileys ☺)</p>	<p>In het verleden zijn er diverse spaaracties geweest waarbij klanten konden sparen voor plannen en materialen van bijv. de lokale basisschool. Deze zegels of spaarpunten kunnen ook worden ingezet voor het aangegeven van een voorkeur voor één van de gemeentelijke plannen.</p>	<p>Diverse acties zijn gericht op de “inzet van de kassabon”, bijvoorbeeld het doneren van spaarpunten aan goede doelen. Ervaringen van deze acties kunnen betrokken worden bij het inrichten van deze variant van “Ideeën tappen tijdens de boodschappen”.</p>
4. Met jouw bonuskaart beslis je waar de gemeente Almere op bespaart	5. Staande bij de kassa in de wachtrij, ga jij mede over beperking van de regelbrij	6. Word een lokale held met inzet van je statiegeld!
<p>Bepaal met je (digitale) bonuskaart op welke posten de gemeente volgens jou juist wel of juist niet kan en mag besparen</p>	<p>De wachttijd bij de kassa kan worden benut om klanten een snelle enquête te laten invullen of via keuzeknoppen inspraak te laten uitoefenen.</p>	<p>Stemmen met bijvoorbeeld statiegeld-flessen voor beleidsoptie A of beleidsoptie B. Het kan. Door bijv. flessen in koker 1 of koker 2 te deponeren kan je invloed uitoefenen op de beleidsvariant.</p>
		
<p>Hierbij kan worden geleerd van het concept van de <i>BuurtBegroting</i> en het concept <i>BurgerBegroting</i>, waarbij burgers inspraak hebben op de begroting</p>	<p>Bij deze optie kan bijvoorbeeld worden geleerd van de <i>McDrive</i> en/of van diverse attractieparken waar in de wachtrij interactie of (spel)mogelijkheden worden geboden.</p>	<p>Bij deze optie kan een voorbeeld worden genomen aan stem-mogelijkheden met bijv. sigarettenpeuken of andere ‘afval-voting-systems’. Zie bijvoorbeeld de “stembak” van de Gemeente Breda.</p>

Procesmatige uitwerking van het concept “Ideeën tappen tijdens de Boodschappen”

Op basis van onderstaande vijf stappen kan de gemeente Almere het concept “Ideeën tappen tijdens de boodschappen” pilotgewijs uitvoeren en op basis van praktijkervaringen vaststellen of het concept een succesvolle bijdrage levert aan participatie van de specifieke doelgroepen.

Stap 1. Uitvraag bij supermarkten voor deelname aan pilots

De gemeente Almere schrijft alle supermarkten in de gemeente aan met de vraag:

- 1) of zij willen deelnemen aan “*Ideeën tappen tijdens de boodschappen*”. En zo ja,
- 2) of zij één of meerdere van de voorgestelde uitwerkingen willen uitvoeren
- 3) of zij zelf aanvullende/andere kansen voor uitwerking zien die zij in de eigen supermarkt willen realiseren.

Stap 2. Gezamenlijke Invulling van concrete pilots

Op basis van de reacties van de supermarkten wordt duidelijk hoeveel en welke locaties willen deelnemen aan pilots. De gemeente organiseert een plenaire bijeenkomst voor de supermarktlocaties die willen deelnemen. Daarbij wordt de inzet van het project besproken en wordt duidelijk welke concrete uitwerkingen van het concept zullen worden gerealiseerd. Supermarkten kunnen op deze manier ook van elkaar leren en waar mogelijk samenwerken.

Stap 3. Opening van de “Ideeëntaps” door de wethouder bij de eerste 5 supermarkten

Om het project bekendheid te geven kunnen de wethouders Participatie en de wethouder (lokale) Economie bij vijf supermarkten langs om het project en de “Ideeëntaps” (*toepassingen van Ideeën tappen tijdens de boodschappen*) te openen. Door in de lokale media en via de gemeentelijke communicatie aandacht te besteden aan de mogelijkheid om in supermarkten in Almere je stem te laten horen wordt het een gemeente-breed bekend project. Omdat veel inwoners regelmatig boodschappen doen in Almere, zal ook de mond-tot-mond-communicatie over het project sterk zijn. Tussen jong en oud, tussen nieuwe inwoners van de gemeente en mensen die er al jaren wonen en tussen dertigers in het spitsuur van hun leven en die inwoners die meer vrije tijd hebben.

Stap 4. Uitvoering Pilotperiode

Gedurende een periode van 3 tot 6 maanden worden pilots (“Ideeëntaps”) uitgevoerd. Bij diverse lokale projecten en beleidsvoornemens kunnen vormen van beleidsparticipatie in supermarkten worden toegepast. In één supermarkt kan één participatiepaneel worden geplaatst, maar kunnen – als de supermarkt dat wil – ook meerdere participatiemogelijkheden worden geboden (bijvoorbeeld stemmen door middel van statiegeldflessen en voorkeuren aangeven op het stempaneel bij het groente- en fruitschap).

Stap 5. Evaluatie en opschaling

Na 3 tot 6 maanden wordt een beknopte evaluatie van de pilots uitgevoerd door de gemeente Almere, in samenspraak met de supermarkten. Op basis van deze pilots en de evaluatie:

- 1) wordt vastgesteld of “*Ideeën tappen tijdens de boodschappen*” succesvol is
- 2) welke elementen van het concept bijdragen aan (beleids)participatie van de doelgroepen
- 3) wordt vastgesteld hoe opschaling van het concept kan worden uitgevoerd.